

Regional Cooperation Council

OBRAĆANJE GENERALNOG SEKRETARA VIJEĆA ZA REGIONALNU SARADNJU (RCC), GDIN. HIDE BIŠČEVIĆA

GODIŠNJICA RCC-a: “OD VLASNIŠTVA DO ODGOVORNOSTI: REGIONALNA SARADNJA U JUGOISTOČNOJ EVROPI I ČLANSTVO U EU”

14. mart 2012. godine, Sarajevo

Uvaženi učesnici, dame i gospodo,

- Zadovoljstvo mi je da vam poželim dobrodošlicu na četvrtu godišnjicu Vijeća za regionalnu saradnju (RCC).
- Želio bih danas poželjeti dobrodošlicu našoj publici koja se odazvala u impresivnom broju i našim panelistima čije učešće smatram znakom njihovog interesa i podrške našem radu. Radujemo se da čujemo njihova razmišljanja.
- U ovom trenutku, nakon četiri godine rada RCC-a i sa toliko naučenih lekcija u pogledu obima, značenja i ciljeva saradnje u našem regionu, smatram da samo svi došli do tačke gdje moramo da sa regionalnog vlasništva pređemo na regionalnu odgovornost. To su dva pojma koja se međusobno uključuju. Oni idu ruku pod ruku jedan sa drugim. Njima bi se trebalo osigurati da se politička opredjeljenost i izjave prevedu u efikasan dalji rad. Oni bi trebali dovesti do stabilnosti, kontinuiteta i konsolidacije saradnje između zemalja.
- Tokom proteklog perioda, region je se približio trenutku kada su donesene ključne odluke u pogledu njegove evropske budućnosti, dok će se ključni koraci tek trebati preduzeti unutar regiona.
- Uz vaše dopuštenje ukazao bih na nekoliko stvari koje, sa stanovišta RCC-a, cijenim da su od najveće važnosti.

- Na evropskom frontu sa zadovoljstvom opažamo predstojeće članstvo Hrvatske u EU, nedavno dobijeni status kandidata Srbije, te nedavne dogovore Beograda i Prištine.
- Sve ove odluke imaju neosporan značaj za svaku stranu, ali i za ukupnu stabilnost i napredak našeg regiona.
- Trenutak proširenja je sačuvan i to je najvažnije za region.
- Druge zemlje koje teže članstvu mogle bi se voditi ovim uspjesima u kontekstu njihovih napora da se prevaziđu preostale prepreke na putu ka evropskim i evro-atlantskim integracijama (*pri tome do najveće mjere povećavajući šanse jedne drugih za uspjehom – što je primjer regionalne odgovornosti*).
- S druge strane, međutim, preostala nerješena politička pitanja u mnogim dijelovima našeg regiona praćena uticajem najteže ekonomske krize u poteklim decenijama dovode do alarmantne kombinacije koja traži svijest o zajedničkoj urgentnosti i strateškoj političkoj mudrosti.
- Povoljan trenutak za rješavanje preostalih pitanja mora biti održan, jer je strateški disbalans i nova linija podjele ili „granica karantina“ oko središta regiona posljednja stvar koja je regionu potrebna (*zajednički stav i prevođenje namjera u konkretne aktivnosti – još jedan primjer regionalne odgovornosti, a takvih ima mnogo*).
- U tom smislu, čvrsto vjerujem u potencijal regiona da zauzme strateško dugoročno stanovište u pogledu navedenih pitanja. Takva orijentacija je prosto od najveće važnosti u svjetlu varirajuće pozicije regiona na dnevnom redu međunarodne zajednice.
- Način daljeg rada, kao i odvažan poticaj mogu se sagledati samo kroz regionalnu saradnju, i to putem razrade planova za regionalni oporavak i nadogradnje na velike ljudske i prirodne resurse u regionu, koji su do sada bili fragmentiran i nisu na odgovarajući način iskorišteni da bi se došlo do odgovora na dramatične uticaje trenutne krize.
- Ono što nam je u ovom trenutku potrebno je da zemlje JIE preuzmu veću samoodgovornost u pogledu pružanja političke podrške za velike regionalne projekte u oblastima poput infrastrukture, transporta, vodenih puteva, itd.

kao i da na bolji način prevedu opredjeljenosti u konkretan zajednički administrativni rad.

- Pozitivni efekti realizacije takvog pristupa bi bili višestruki – u smislu unapređenja ukupnih bilateralnih odnosa i pomoći u rješavanju otvorenih pitanja, u smislu podupiranja ekonomskog i društvenog razvoja, u smislu ubrzavanja ispunjavanja kriterija za članstvo u EU.
- U skladu sa već rečenim i dotičući se budućnosti regionalne saradnje u JIE i budućnosti SEECP-a, nekoliko principa bi moglo postati svojstveno za budućnost: stabilizacija i konsolidacija regionalne saradnje kako bi ona bila manje zavisna od oscilirajućih trendova u političkim odnosima, eventualno se krećući od sadašnjeg Procesu saradnje u JIE ka Partnerstvu za saradnju u JIE, gdje bi se samiti SEECP-a bavili ciljanim temama, pri čemu bi se u okviru RCC-a napredovalo od vlasništva ka odgovornosti, te pri čemu bi se aktivnosti RCC-a usklađivale sa planom proširenja EU, i tako dalje.
- Dijalog o ovim i drugim pratećima temama, naročito o inicijativi za uspostavljanje *Wise Men* grupe što se čulo na neformalnom sastanku ministara vanjskih poslova zemalja SEECP-a u Beogradu, je već otpočeo i napreduje.
- Brojni su razlozi zašto bi trebao biti i nastavljen. Pomenut ću samo neke od njih:
- Kao prvo, regionalna saradnja je do sada jedan od ključnih zahtjeva u okviru strategije proširenja EU te se stoga mora održati i konsolidovati.
- Kao drugo, konsolidacija procesa regionalne saradnje je pretpostavka trajne stabilnosti pa čak i rješavanja otvorenih pitanja u regionu. Moramo pronaći načine na koje unaprijediti politički dijalog unutar regiona.
- Treće, postoji jasna potreba da se doda autentična regionalna odgovornost za saradnju u regionu – puko deklarativno vlasništvo u ovom trenutku nije dovoljno.
- I na kraju, ali ne manje važno, proteklo je šesnaest godina od početka rada SEECP-a i s obzirom na ukupna dešavanja u regionu, došlo je vrijeme da se ocijene naučene lekcije i detaljnije razmotri budući pravac rada.
- Štaviše, RCC bi također imao koristi od jedne diskusije o oblicima i okvirima regionalne saradnje.

- Promjenjive političke i socio-ekonomske prilike u JIE, četiri godine produktivnog rada RCC-a i postignuti rezultati u prvoj godini realizacije Strategije i programa rada RCC-a za period 2011-2013. godina artikulišu potrebu da se sagleda budućnost i RCC pripremi za period nakon 2013. godine.
- To su samo neka razmišljanja o aktuelnoj situaciji u JIE i nadam se da ćemo u našim današnjim diskusijama iskoristiti dostignuća RCC postignuta tokom četiri godine našeg rada.

Hvala!